

Концепція круглого столу

«Впровадження адаптивних технологій в агропромисловому виробництві на Півдні України в умовах глобальних змін клімату»

Глобальні зміни клімату — проблема, що стосується кожної людини. Від того, наскільки швидко і ефективно людство зможе відреагувати на них, залежатиме якість життя вже нинішнього та майбутніх поколінь. Глобальні зміни клімату найбільшої шкоди завдають сферам, де людина безпосередньо стикається з природними об'єктами, і в першу чергу — в сільському господарстві. Погодні умови стають непередбачуваними, впливаючи на схожість і розвиток сільськогосподарських культур, внаслідок чого може знижуватися їх врожайність. Змінюються патерни розвитку шкідників і хвороб сільгоспкультур, а разом з цим і їх видовий склад, що істотно ускладнює прогнозування фітосанітарної ситуації.

В регіонах Півдня України останнім часом періоди жорсткої посухи з температурами в тіні понад $+35^{\circ}\text{C}$, коли зупиняються практично всі ростові процеси і порушується нормальна фізіологія рослин, чергуються з періодами злив та зниження температури. Підвищення середньорічної температури повітря призводить до скорочення тривалості зими і збільшення тривалості літа, фронт плюсових температур перемістився на північ майже на 250-300 км, що має наслідком появу додаткових проблем: неефективність ґрунтових гербіцидів, можливість епіфітотій низки хвороб та збільшення кількості шкідників, підвищення витрат на зрошення. Богарне землеробство на півдні становиться практично неможливим. Високі температури та зменшення річної кількості опадів призводять до зниження рівня води у річках, зневоднення малих річок. Тому зрошення також вимагає впровадження нових технологій. Через швидкі темпи зміни клімату загострюються проблеми деградації земель та опустелювання.

Таким чином, кліматичні зміни зумовлюють виклики для аграрного виробництва, пов'язані з необхідністю адаптації сільськогосподарських культур до нових температурних і водних режимів, впровадження нових процесів та технологій при підготовці ґрунту, вирощуванні культур та збиранні врожаю. Кліматичні зміни впливатимуть також на перегляд спеціалізації сільськогосподарських підприємств, впровадження нових сівозмін та вирощування інших сільськогосподарських культур. Технологічні зміни тягнуть за собою потребу оптимізації організаційних форм агровиробництва та логістики.

Разом з тим, вплив глобального потепління варто розглядати і як джерело нових можливостей. По-перше, це скорочення терміну вегетації традиційних культур і можливість вирощування на більших площах декількох врожаїв на рік. По-друге, впровадження нових теплолюбніших культур; впровадження «нішевих» культур, які дозволять завоювати нові конкурентні позиції на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Мета круглого столу — створення платформи для діалогу та співпраці представників органів влади, бізнесу, науки та громадськості у визначенні напрямів та

інструментів впровадження адаптивних технологій в аграрному виробництві на Півдні України.

Основне завдання круглого столу - проведення експертної дискусії щодо пошуку шляхів подолання негативного впливу глобальних змін клімату на агропромислове виробництво на Півдні України. Зокрема, передбачається:

обговорення загальної кліматичної та екологічної ситуації в регіоні, її впливу на сучасне агропромислове виробництво;

обговорення пропозицій щодо подолання негативних наслідків глобальних змін клімату в агросекторі Півдня України;

надання пропозицій та рекомендацій до програмних та стратегічних документів загальнодержавного, регіонального та локального рівнів щодо вирішення проблем аграрного комплексу Півдня України, пов'язаних зі зміною клімату;

надання пропозицій щодо механізмів та інструментів підтримки впровадження адаптивних технологій у агропромислового виробництві, які спрямовані на розвиток південних регіонів та економіки України в цілому.

Учасники круглого столу матимуть можливість для розширення кола ділових контактів, обміну досвідом та реалізації запропонованих ініціатив. Налагодження діалогу, в свою чергу, дозволить поширити результати дискусії для широкого кола суб'єктів, які приймають загальнодержавні рішення, та визначити спільні напрями роботи.

Питання для обговорення:

1. Прогноз та наслідки глобальних змін клімату для Півдня України;
2. Вплив екологічних проблем Нижнього Дніпра, Причорномор'я та Приазов'я на загальну екологічну ситуацію в регіоні;
3. Загальні тенденції та проблемні питання сільського господарства, лісового господарства регіону в умовах змін клімату;
4. Пріоритетні заходи щодо адаптації до зміни клімату в агропромисловому комплексі;
5. Вплив глобального потепління - нові можливості для сільськогосподарського виробництва Півдня України.

Дата та місце проведення заходу: 24 червня 2021 року, 11.00-14.00, за адресою: м. Херсон, сел. Наддніпрянське, Інститут зрошуваного землеробства НААН

Відповідальні: сектор досліджень Таврійського регіону і Криму в м.Херсоні центру регіональних досліджень НІСД, Інститут зрошуваного землеробства Національної академії аграрних наук